

בבית המשפט העליון בירושלים
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

העותרים:

1. איגוד בתי אבות ויזיר מוגן בישראל, ע"ר 580063915
2. בית חולים אצולות המונטפורט בע"מ, ח.פ. 512911975
3. "שלוחה" ע"ש והושע ואולוג חנקין, ע"ר 580037612
4. ירדן לגליל הרזהב ליבוביץ' משה, ע.מ. 009750720
5. נאות מרוגע ל.ב. בע"מ, ח.פ. 511065997
6. האגודה למען הזקן באזרוי העמקים בישראל, ע"ר 580007221
7. מרכז סייעו וותיקים, ח.פ. 540258910
8. מול ברמל קיבוץ שער העמקים, ח.פ. 550015663
9. בית אבות בן יהודה בע"מ, ח.פ. 511424715
10. נווה הורים – מושב זקנים, הקדש רשות 590002341
11. העמותה למען הקשייש בטינייה, ע"ר 580051274
12. חברה בתי אבות ברמת גן בע"מ, ח.פ. 510231079
13. גיל-עד מרכז גרייטרי, ע"ר 580096717
14. דבורה ניהול מרכזים סייעודיים בע"מ, 513106955
15. בייתנה עמותה לשירותי רוחה ובריאות, ע"ר 580149045
16. בית אבות בני ברית, ח.פ. 520019407
17. רמתת תמיר בע"מ, ח.פ. 510596075
18. ב.ה. נעם בע"מ, ח.פ. 511065799
19. העמותה למען הקשייש נצרת עילית, ע"ר 580013456
20. הבית לאזרחים ותיקים, ח.פ. 540259405
21. עד 120 הו"ד השרון, מ.ש 550015952
22. עד 120 מרכז מגוריים לאוכלוסייה המבוגרת, ח.פ. 511343717
23. עד 120 רמת החיל, מ.ש 550219745
24. איתן שירותים רוחה בע"מ, ח.פ. 511829384

באמצעות ב"כ עוה"ד אילן בומברק ו/או יריב רון ואח' מרחוב וייצמן 2, מגדל אמות השקעות - תל אביב

טל': 03-6932090, פקס: 03-6932091 [נייד: 0544-655818]

- ٢ - א ג ד -

המשיבים:

1. ממשלת ישראל
 2. שר הבריאות
 3. שר האוצר
 4. שר העבודה, הרוחה והשירותים החברתיים
- באמצעות ב"כ פרקליטות המדינה - מחלקה בג"ץ
מרח' צלאח א-דין 29, ירושלים 91010
טל': 02-6466588, פקס: 02-6466780
ובאמצעות דוא"ל: HCJ-dep@justice.gov.il

עתירה דחופה למתן צו על תנאי

ובקשה דחופה לקיום דין דחווף

בבית המשפט הנכבד מותבקש בזאת להוציא לפניו צו על תנאי המופנה אל המשיבים והמוראה להם להתייצב וליתן טעם, אם יש בידם כזה –

[א] מודיע לא יורה המשיב 2 או בעל תפקיד מטעמו, על ביצוע בדיקת מעבדה ל-2-SARS-CoV-2 לכל דיר ולכל עובד במוסד סיעודי או מוסד לדיר מוגן, וזאת במקרה שבו מתגללה תחלואה בكورونא של עובד או דייר באותו מוסד, ותוך 24 שעות מגילוי התחלואה;

[ב] לחלוfin, מודיע לא יורה המשיב 2 או בעל תפקיד מטעמו, על ביצוע בדיקת מעבדה ל-2-SARS-CoV-2 לכל עובד או דייר במוסד סיעודי או מוסד לדיר מוגן, בתוך 7 ימים, וזאת ללא קשר לגילוי תחלואה בكورونא באותו מוסד;

[ג] בנוסף, מודיע לא יורו המשיבים על תקציב חירום של המוסדות הסיעודיים, בסך של 2,321 ש"ח למחלקה אחת (36 מיטות) ליום [זהיינו, 70,558 ש"ח למחלקה חדש]; ושל בתיה הדיור המוגן, בסך של 1,376 ש"ח לבתים בין 100 דירות [זהיינו, 41,280 ש"ח לבת חדש], המורכב מההוצאות החrigerות המפורטות בנספח א' לעתירה זו [תחשיב ליאון, אורליצקי ושות', רוו"ח].

- כן يتבקש בית המשפט הנכבד ליתן כל סעיף שייראה לו נכון וצדוק בנסיבות העניין.
בית המשפט הנכבד يتבקש, בסיום הדיון בעתירה, להפוך את הצו על-תנאי לצו מוחלט.

בקשה דחופה לקיים דין דחו

א. עתירה זו עוסקת בזכות חיים ולשלמות הגוף, ובדרך שבה צריכה המדינה לשמור את זכויות היסוד הללו, שאין נעלות מהן, בבואה לדאגה לקשיישים סיעודיים בישראל.

ב. בשל עת החירום הנוכחי, ועל רקע מצוקה קיומית של רבים מן המוסדות המאוגדים אצל העוטר, הנובעת מההוצאות אדירות ובלתי צפויות בשל משבר הקורונה, يتבקש בית המשפט הנכבד להורות על קיומו של דין דחו בעתירה, ככל הניתן בראשית שבוע הבא.

ג. Zukunft העיתים מחייב דין דחו בעתירה, שכן מדובר בסכנת קרייסת של מוסדות, דוגא בעת ההז, ושועטים עולה ומגיעה אל פרנסי העוטר 1, מכל קבוע הארץ. הדיון הדחו נצרך ומתבקש גם נוכח המספר הרב של דירותים במוסדות הסיעודיים אשר מתו בעקבות הידקות בגין הكورونا, ובהתינוק העובדה שאינה שנויה בחלוקת כי הקשיישים הסיעודיים הינה אוכלוסייה המצוייה בסיכון קשה אל מול נגיף הקורונה.

ואלו נימוקי העתירה:

תשתיית עובדתית הצריכה לעניין

1. בסוף שנת 2019 התרחשה התפרצויות של דלקת ריאות בעיר ווהאן שבסין. מספר החוליםים החriger, שחילקם הגיעו למצב אנוש, העלה חשש מחזרתו של נגיף הסארס, שהתפשט בסין בשנת 2002. לאחר ביצוע בדיקות מעמיקות יותר, רשות הבריאות בסין הודיעו לארגון הבריאות העולמי על התפרצויות נגיף חדש שכונתה נגיף קורונה החדש (Novel Coronavirus) ובמהמשך כוונתת המחלת לה הוא גורם: COVID-19. תחילת נספחה רוב התחלואה בסין, אך מאז אמצע פברואר 2020 החל הנגיף להתרפשט במהירות והגיע בתחילת מרץ ליותר מ-100 מדינות וכיוון לכל מדינות העולם.

2. ביום 31.1.20 ארגון הבריאות העולמי הודיע כי הנגיף מהו "מצב רפואי בינלאומי לבקריאות הציבור" (Public Health Emergency of International Concern). ביום 28.2.20 העלה ארגון הבריאות

- העולם הולחן את הערכת הסיכון העולמית להתפשטות COVID-19 וההשלכות מכך לרמה "גבוהה מאוד", וביום 12.3.20 הכריז ארגון הבריאות העולמי על "מגיפה עולמית" (Pandemic).
3. מחלת הנגרמת על ידי נגיף הקורונה החדש, נוספת לרשימת המחלות המידבקות שבתוסףת השינויים בפקודת בריאות העם, 1940, חלק א', ברשימה מחלות בעלות חשיבות בינלאומית המחייבות הודעה מידית, לעניין תקנות הבריאות הבין-לאומיות של ארגון הבריאות העולמי.
 4. בנוסף, המחלת הנגרמת על ידי נגיף הקורונה החדש, הוכרזה כמחלה מדבקת מסוכנת לפי סעיף 20(1) בפקודת בריאות העם. ההכרזה על המחלת כמחלה מדבקת מסוכנת, מקנה למנכ"ל משרד הבריאות, ראש שירותי בריאות הציבור וכן לכל רופא מחוץ או סגנו, סמכות לתת הוראות נרחבות ולהשתמש באמצעותים שונים על מנת למנוע את חידرتה או התפשטתה של המחלת.
 5. עד היום נדבקו כ-1.337 מיליון אנשים ברוחבי העולם בגין וקצב התפשטות לא מראה סימני האטה; יותר מ-76,370 אנשים נפטרו כתוצאה מהידבקות בגין.
 6. בישראל התגלו נכון ליום הגשת העתירה דן, יותר מ-9,000 חולמים מאומתים נשאי הנגיף, רובם הגدول במצב טוב. 60 חולמים נפטרו עד עתה מסיבובי הנגיף וכרגע המספרים עלולים בקצב מהיר.
 7. רוב מכרייע של הנפטרים בישראל הינם קשישים עם מחלות רקע. **[רבען!] מהם נדבקו בגין בעת שהותם במוסדות סיעודיים או בבתי דירות מוגן** [בבית האבות "ונפים" בירושלים; 8 דירות ב"משען" בבאר שבע; בית האבות "יוקרה" ביבנאל; בית האבות "מעון הורים" בירושלים; בית אבות בולגרי בראשל'ץ].
 8. העותר 1 (להלן: "העותר") מאוגד כעמותה רשומה המייצגת כ-200 בתים אבות ודירות מוגן בישראל, ציבוריים ופרטיים, שבהם מתגוררים כ-27,000 דירות במוסדות סיעודיים ובבתי הדירות המוגן. בכלל המוסדות עובדים כ-16,000 עובדים, הבאים במעט מתמיד עם כל הדירות. חלק מאוכנים מוסדות נמנים על העותרים דן.
 9. הבתים החברים בעותר הינם בתים ברמת שירות גבוהה ואיכותית ומהמובילים בענף בארץ. כගוף האמון על רווחת הקשיש, פועל העותר מול גורמים ציבוריים ופרטיים רבים כגון הממשלה, חברות הכנסת, משרדי הממשלה, ארגונים ציבוריים ועוד, להעלאת המודעות בדבר שיפור מערכ הטיפול בקשיש במדינת ישראל. מנהלי הבתים החברים בעותר חתומים על אמנה שירות ומחייבים להעניק שירות איכותי לדיררי הבתים.
 10. רוב המוסדות המאוגדים אצל העותר, מעניקים שירות סייעוד למدينة, תחת מכרז הקודים. בקרב המוסדות הסיעודיים החברים בעותר (חולקס, כאמור, עותרים כאן), מאושפזים בימים אלה קשישים סיעודיים רבים, עם מחלות רקע.
 11. אין היום כל מחלוקת על כך שקשישים סיעודיים עם מחלות רקע, מהווים את אוכלוסיית הסיכון הרגישה ביותר להידבקות בגין הקורונה וחיללה – למות כתוצאה מהידבקות בגין.
 12. ביום 31.3.20 שלח העותר למשבבים מכתב שאין שני בהילותו, תחת הכותרת **"קריסה כללית של בתים אבות עקב אי תקציב של המלחמה בكورونا"**, שבו הובהר כי בימים אלה מושתות על מוסדות רבים עלויות עצומות, במילוני ש"ח, למלחמה בגין הקורונה ושמירה על חייו הדירים הקשישים שלהם. עלויות עתק אלה, שאין להן מקבילה בהיסטוריה הקצרה של הפעלת מוסדות סיעודיים פרטיים בשם המדינה, אין מקבלות מימון ותמיכה ממשלתית אלא מוטלות כולן, בבה אחת, על

כתפי המוסדות. כתוצאה לכך, עולה שowitz המוסדות לכיוון העותר - מוסדות רבים מצויים בעת ממש על סף קrise כלכלית ואין עונה.

מכتب העותר מיום 31.3.20, מצ"ב בנפח 1 לעתירה זו

13. ביום 31.3.20 הביא העותר לפתחם של המשיבים ארבעה נושאים "בוגרים" שמחיבים מענה ממוני מיידי:
 - 13.1 **מימון עלויות של שעות נספנות**, עקב ההנחה שניתנה לעבור למשמרות ארוכות של 12 שעות.
 - 13.2 **מימון מערך השעות לעבודים**, עקב צמצום מסיבי של התחרורה הציבורית, וכן צמצום ממויות האנשים שיכולים לנסוע בו זמנית במניות או אוטובוס.
 - 13.3 **מימון עלויות מופקעות של ספקים ציוד מגון פרטיים**, עקב מחסור חריף ומתרחק בישראל של ציוד מגון מציל חיים [כאן יעיר, כי ביום 1.4.20 פרסם מכיל משרד הרווחה חוויה המძיר תיגבור תקציבי למסגרות חזק ביתיות, לצרכי "רכישת מוצר מגון לצוות הממשלה ולארגוני חיטוי המבנים במסגרת". העותר דרש תקציב מקביל למוסדות הסיודיס].
 - 13.4 **מימון צוותי גיבוי שמתיינים בבתים**, עקב חשש מתמיד שצוותי המוסדות ייכנסו לבידוד.
14. מצב החירות הנוכחי "מצרף" לחוסר הייציבות הכלכלית שמאפיינת את הענף, ומתת התקציב האקווטי של תעריך הקוד הסיודי. רק לדוגמה, 71 מוסדות גריאטריים נסגרו בשנים 2018-2013.
15. מכתב העותר מיום 31.3.20 לא נעה.
16. על כן, ביום 6.4.20 שלח משרד הח"מ, בשם העותר, מכתב התראה לפני הגשת עתירה לבג"ץ, ובו נדרשו המשיבים, בכל לשון, להבהיר מידית על העברת תקציב חירות ייעודי למוסדות הסיודיס והאחרים לקשיים, אשר ישיע להם לעבור את התקופה הקורובה ואת חג הפסח, מבלי לקרוס ומבלי להיגרר במצב שבו מוסד ייאלץ "לזרוק" לרוחב את הקשיים המצויים בו.

מכتب העותר מיום 6.4.20, מצ"ב בנפח 2 לעתירה זו

17. גם מכתב זה (יום 6.4.20) לא נעה.
18. **במכتب מיום 6.4.20, נכתב – "ככל שהדרישה התקציבית מיום 31.3.20 לא תמולא באופן מיידי, ייאלץ מרשי להגיש עתירה דחויפה לבג"ץ, על מנת לאכוף את מילוי הדרישה בסיבות החירותות אנו מצויים בימים אלה".**
19. לפני שבוע, פרסמה ראש שירותי בריאות הציבור משרד הבריאות את מסמך "המלצות הצוות המייעץ למדייניות איתור חולים בנגיף הקורונה בישראל- מעודכן לתאריך 30.03.20". באותו מסמך, הוסיף משרד הבריאות התווית נספות לביצוע בדיקת קורונה, ונכתב:
התווית נספות להוספה בשלב זה:
 4. בעלי חסמים (חום או חסמים נשימתיים, שיעול או קושי נשימה) וכן מדגם של חסרי חסמים הגרים או עובדים במסגרת סגורות בהן נתגלתה תחלואה ב-19-COVID-בפרט אוכלוסיות בסיכון למחלת קשה (כגון בתים אבות ובח"ח), או אוכלוסיות צפופות (בתי כלא, אתרי מחיה צפופים).
 - א. מומלץ לבדוק כל אדם חסמי ני בקרוב עובדים ומאושפזים/ドרים במסגרת שללן בהן נתגלתה תחלואה

ב. באותו מוסדות יש לבצע גם 3 בדיקות תקופתיות (אחת ל-5 ימים) במדגים של חסרי חסמים
מקרב העובדים והדיירים/מאושפזים וזאת בהתחשב בכמות הבדיקות הזמנית.

5. בעלי חסמים (חומר או חסמים נשיחיים), שיעול או קושי בנשימה), בקרוב עובדי בתים חולים,
בתים אבות ומוסדות סיעודיים, הנושאים בתפקיד טיפול הכלול מגע הרוק ממושך עם קבוצות
חולים נרחבות, ללא תלות לאיתור תחלואה ב-19 COVID-באותו מוסד.

מסמך "המלצות הוצאות המיעץ למציגות איתור חולים בגין הקורונה בישראל- מעודכן לתאריך
30.03.20", מצ"ב בנספח 3 לעתירה זו

ואולם, למרבה התדמית והחרדה, התוויות אלה שהכתיב משרד הבריאות כבר לפני יותר משבוע, לא
מבצעות בשטח. בכך יוצא, שגם ביום אלה, במקרים של היהת בהם התפרצויות, משרד הבריאות לא
ممחר להגיע ולעשות בדיקות בהתאם להתוויות שהוא עצמו קבע והכתיב[!], והוא נאות לעשות כן רק
לאחר כמה ימים ולאחר הפעלת לחצים עצומים, אף זאת - מדגמית בלבד (כלומר רק כלפי חלק
מהדיירים והעובדים). במוסד אחר בגדה, נודע לעוטר כי בגין התפשחה מריבה בתוך המוסד
הסיעודי, על מי יעבור בדיקה וכי לא. ובמוסד אחר עשו בדיקות לשיליש מן הדיירים ולבצע מן הוצאות,
ואמרו "שבהתאם לשובות" יוחלט אם צריך להרחיב את הבדיקות. אך בינתיים, בגין משטול
באותו המוסד, ולא רק דוגמאות.

21. הלאה למעשה, העוטר יצא מגדרו על מנת להמחיש למשיבים את מזכות המוסדות, וזאת נעשה כבר
החל מיום 5.3.20, ימים רבים לפני השבתת המשק וכניות לזמן חירום. ואולם, שרשרא מכתבים זו
הועילה רק בנסיבות אחדות, כאשר מרבית העניינים פשוט לא לטפלו.

22. ביום 5.3.20 נשלח מכתב לשרי הבריאות והרווחה, בעקבות מכתבו של ראש האגף לריאטריה במשרד
הבריאות, ד"ר ארית לקסר, אשר עדכנה את כלל בתים החולים הגראטריים, בעקבות התפשטות נגיף
הكورونا בעולם ושאלות אשר נשאלו בנושא, כדלקמן:

22.1 "יש להישמע להנחיות משרד הבריאות המתפרסמות בכל אמצעי התקשורות.

22.2 ככל, חל איסור על אנשים אשר מחוייבים בבדיקה לבקר בבתייה"ח גראטריים. הפרה של הנחיה
זו הינה בגדר עבירה פלילית.

22.3 יש להנחות את צוות עובדים להימנע מנסיעות לחו"ל (כל מדינה) עד להודעה חדשה.

22.4 מלאי ציוד – מצ"ב הנחיות מנכ"ל משרד הבריאות מיום ד' 20/2/20."

23. הנחיות מנכ"ל משרד הבריאות מיום 26.2.2020 כלל פרטים רבים, והיא נועדה לביצוע מיידי.
בנסיבות זו צוין -

"עם התפשטות נגיף הקורונה ברוחבי העולם, עולה החשש מפני עליה משמעותית בביטחון
לחשיורים ולצד רפואו וזאת לצד צפי לירידה בכושר הייצור של חלק מהתקבשים, בעיקר בגין
בעיות בשרשורת האספקה. תרחיש זה עלול להוביל לפגיעה במלאי התרופות, האביזרים והמכשור
הרפואי בישראל. במצב כזה, מטופלים עלולים להיפגע מהיעדר טיפול זמן ורציף. לאור העובדה
שר הבריאות על המחלקה כמחלקה מיוחדת מסוכנת שקיימת בעיטה סכנה חמוצה לבריאות הציבור
בוצעה במשרד הבריאות הערכת מצב מקיפה ולאורה הגענו לכדי מסקנה כי על מנת להבטיח את

בריאות הציבור יש להעלות מחר ככל הנitin את המלאי השוטף הקיים בישראל בכלל החכשורים,

האביוזים והמכשור הרפואיים על ידכם לתקופה של 4 חודשים לפחות בכל עת".

24. בנוסף, המוסדות התבקשו לhiיערכ ל-6 חודשים מלאי בכל עת, בכל הנוגע לתחסירים הבאים המוגדרים כקריטיים: נזולים תמישות עירוי ודיאליזה; סמים נרקטיים; חומר הרדמה; אנטיביוטיקה; חיסונים; נוגדי קריישה (הפרין/קלקסאן); תחסירים לטיפול בדלקית שתל; טיפול HIV; תחסירים ניגוד; תחסירים לטיפול במחלות מטבוליות.

25. עוד צוין בהנחה, כי "משרד הבריאות נערך לסייע בכל האמצעים שעומדים לרשותו כדי להבטיח כי מלאי החכשורים והציוד הרפואי יגדל לכדי רמות המלאי כאמור לעיל ובקדם האפשרי".

26. מבירורים שערך או העותר (זכיר: ראשית מרץ 2020, מה שנראה היום לפני עידן ועידנים), עולה כי מוסדות רבים אכן נערכו למניעת הידבקות בגין הקורונה, בשורה של פעולות מנע ובשים לב לניל הדירות והמאושפזים ולמצבם הרפואי, והכל מתוך דאגה לבריאותם. אך העותר הוסיף: "יאולם, בנסיבות הקיימות, קיימת בעייתנות גדולה מאוד עם הנוסח הנורף של מכתב ד"ר לסתור עם ההפנייה להנחיית המנכ"ל. המוסדות הרפואיים בישראל, שאינם מוסדות מדינה, עובדים בהתאם למקרה הקוד הסיעודי ומתקבלים בחסר רב לעומת עליות ההון והתפעול בפועל. עניין זה תלוי ועומד ביום בפניו ביחס לעניינים מינהליים בירושלים, נכון עתירה שהונגה בעניין זה ממש, בהתייחס לפרסום מכרו הקוד הסיעודי בתחלת פברואר 2020.

נפשת את הדברים ונציג: הקוד הסיעודי לא צפה מעב חירום כגון זה שקיים היום במערכת הבריאות הישראלית ובמדינה. וכן, לא תוקבעו כל אותן תחסירים, אביוזים ומכשור רפואי, ברמה הנדרשת ביום עקב מעב החירום והנחיית המנכ"ל.

כנראה שאגף הבריאות סבור כי במקتاب בן כמה שורות ש"ירק מפנה" להנחיית המנכ"ל, ניתן יהיה לבראוא יש מאין ולהעmis על המוסדות הcoresuds תחת נתול כלכלי מוכח (בשל תקציב גרעוני ביותר של הקוד הסיעודי), על נספח, מכבייד ביותר, שנגורם מעב החירום הנובי. נציין כי כב' השר ליצמן אף התבטה מעל במת הכנסת בחודש נובמבר האחרון, והודה כי מוסדות אלה מצוינים בニアרין תפעולי.

למרשי מודיע כי משרד הבריאות ביצע וርישת מסיבית של תחסירים, אביוזים ומכשור, באופן שגרם לעליה חדה בעלותם, ואך קיים קושי ממש לרכוש אותם בעת, בשל אזילת המלאי בישראל (וכנראה גם בעולם), על ריקע ורכישות פרטיות חריגות.

מוששי דוש לחוicia הנחיה לקופות החולים ולבעלי החולים הממלכתיים, לספק את הצורך גם למוסדות רפואיים המתפלים בקשרים (מחלקות גראטריה, בית אבות ודיורים מוגנים). על ריקע פרסומים שונים לפיהם אושרו לאחרונה למשדי הבריאות עשרות מיליון ש"ל לצורך התמודדות עם בגין הקורונה, לטובת תשתיות אשפוז, ציוד רפואי והסבירה, דוש מרשי כי מוסדות הסיעוד הרפואיים יקבלו תוספת תקציבית מיוחדת לצורכי ההיערכות המפוזרת בהנחיית המנכ"ל.

מכתב העותר מיום 20.5.20, מצ"ב בנספח 4 לעתירה זו

27. מכתב זה לא נעה.

.28. ביום 15.3.20 שב העותר ושלח מכתב המשך, שהפעם זכה לכותרת: **"מכתב אזהרה - חוסר הייערכות**

במוסדות רפואיים ובבתי דירות מוגן להתקפות נגיף הקורונה".

העותר חזר על האמור במכתו ב מיום 5.3.20, וציין כי מכתבו כלל לא נענה, מלבד מייל קצר של יועץ מנכ"ל משרד העבודה והרווחה, מיום 8.3.2020, ולפיו – **"vhahesh le-peniyit mishradim bnosha shbenzion le-sher ha-avoda vohravot u-lmenciel meshizzon, z"u avigdor kaplan, abeksh le-habhei bi' b'el ha-mosadot ha-galiatrim vohravot ainim bat-homachot mishrad ha-avoda vohravot, bi' am ba-achriyut ha-buludiyut shel mishrad ha-briyot".** מייל זה נמנע מלמסור כל התייחסות לגבי כל אותן בתי דירות מוגן המצוים באחריות בלעדית של משרד העבודה והרווחה.

.29. על כן כתוב העותר במכתו ב מיום 15.3.20:

"yucat ha-udar ha-tshuba vohud ha-kuzat ha-mashavim, mereshi na'elz la-hatru'iy bi' kiyyat mazoka adirah b'khol batim ha-abot b'israel, ul k'l sonagim, b'khol hanegu' la-hatmoddot um ha-tferutzot negif ha-korona – mosadot rabbim, batim ha-abot v'dior mogen, notru' la'a muneha b'nakhotot zman koriyti bi-yoter vayin bi-yolotam la-tat muneha la-bidud k'shiyim b'mosadot vohravot b'choli koriyot.

קיימים כיום מחסוד כמו **בצידם לטיפול בكورونا** – אלו מדברים על מחסוד של מעל 15 מיליון כפפות; מעל 5 מיליון מסכות וחלוקים; מעל 300 אלף מסכות כירורגיות; מעל 60 אלף בקבוקי חיטוי (ספטול) ועוד ועוד. עקב רכש מסיבי של המדינה, המוצריים הללו כמעט ולא קיימים בשוק ואלו שכבר אין בחישג יד נמכרים במחירים מופקעים.

הלכה למעשה, וגם אם הדבר אכן נאמר בריש גלי, **ה"הנחיה"** כיום הינה להזניח את הטיפול בקשישים במידה שמתוגלה מקרה קורונה. כיום, במידה שמתגללה מקרה במוסד, כל הוצאות נדרש להיכנס לבידוד. מדובר בחותבת בידוד שנושאת עימה אחריות פלילית ואזרחות מובהקת, אך היא בבחינת גורה שהמוסדות לא יכולים לעמוד בה. מרשי דורש לקבל הבנה: **מי בדיק יטפל בעשרות קשיי המוסד, חלקם חסרי ישע, אם הוצאות עצמו בביוז???**

קיימת כיום ציפייה כי בתים האבות יקימו חדרי בידוד אך הם ערומים לכך – לבתים האבות אין כיום יכולת לחקים חדרי בידוד: בהרבה מוסדות אין חדרים נפרדים שנדרש להעמיד לטובת חולמים אלו, אין כוח אדם מתאים ומקצועי למטרה זו, אין ציוד מתאים למינון הוצאות הרפואי ולמטופלים, ובסיומו של דבר – חדרי בידוד יביאו בהכרח לחדיקת הוצאות והדיירים.

לא למותו לציין, כי אוכלוסיית הקשיישים הינה בעלת שיעור הדבקות גבוה וכן שיעורי תמותה גבוהים ממשמעותית מגני קורונה (~70%). מרשי נדחם מכך שעד כה לא התקבלו תשומות ממשודי הממשלה כיצד מוסדות לקשישים יכולים להתמודד עם התפרעות נגיף הקורונה והוא **מקרה כי אין מדובר במחדל שיוביל לבכיה לדורות.**

מרשי מודיע כי במקרה הדברים שנוצר, מדובר באחריות מלאה של המדינה כלפי המוסדות, וכי המוסדות עלולים להיכנס למצוות קיומית בשל מחדל מתמשך בטיפול מיידי ורציני בנושאי מכתבנו.

טיפולכם הבהיר נדרש בנסיבות העניין, שהרי מדובר בחיי אדם".

30. ביום 17.3.20 פורסמה כתבה בעיתון דה מרקר, בהתייחס כאמור במכתב מיום 15.3.20, וייר העותר (רוני עוזרי) הציף את עניין החוסרים – "עוזרי מסביר: "אנחנו מטפלים בכ-40 אלף דיירים, ובבתי החולים מאושפדים כ-18 אלף חוליפט. לבתי החולים משרד הבריאות נתן מיליון מסכות, חלקיקים ואמצעי הגנה נוספים כמו כפפות. ולכל אותם 40 אלף זקנים שהם הcé רגישם - משרד הבריאות לא נתן אפילו מסכה אחת. אנחנו פונים מתחננים, כתובים - אבל נענים באטיימות מלאה".

מה חסר לך?

"הכל. אנחנו במצבה אמיתית של ציוד. אני משוער למסכות, כפפות, مدى חום לכינסות, ארי רזהה לשומר על הדיירים שהם האוכלוסייה הcé רגישה שיש - תעדרו לי! אל תחכו שתהיה פה מגיפה. אני מצפה למשאיות שיגיעו לנקודות חילוקה ויביאו לנו את הצד. אני אrix חומרי חיטוי בكمויות אדירות - תנו לי רביע מהה שנותתם לבתי החולים".

31. לעומת זאת, עמדת משרד הבריאות בוגר הכתבה נראית כך: "במשרד הבריאות לא ממהרים לשלוות משאיות לבתי הדירות המוגן. "הסיכון בדירת המוגן מצומצם בגלל שאנו אוסרים על מבקרים", הסביר פרופ' איתמר גרטון, המשנה למנכ"ל משרד הבריאות, בשיחה עם כתבי. לדבריו, "הקורונה מסכנת יותר קשישים, אבל הסיכון להדבקה של��ה גמור יותר מאחרים וכן בתא האבות הם לא מקומות מסוכנים ואזריכן להתמגן בהתאם להנחיות ולא מעבר לכך".

כתבہ בעיתון דה מרker מיום 20.3.20, "עובד הדירות המוגן מתחננים לעזרה: 'אין לנו ציוד להגן על האוכלוסייה הcé רגישה'", מצ"ב בנספח 6 לעתירה זו

32. מכתב בהול נוסף של העותר, מיום 24.3.20, נשלח על רקע כוונת הממשלה להפסיק, באופן מוחלט, את התחרורה הציבורית בישראל, באופן שהיה פוגע קשות בתפקוד המוסדות, נוכח הפגיעה האדירה בשינוי העובדים לכל אותם המוסדות, על רקע היota המוסדות מפעלים חיוניים כהגדותם בתקנות שעט חירותם. למרבה המזל, מכתב זה עוזר, והממשלה הורתה לבסוף על ההפחתת התחרורה הציבורית להיקף פעילות של 25%.

מכתב העותר מיום 20.3.20, מצ"ב בנספח 7 לעתירה זו

33. ביום 26.3.20 שלח העותר מכתב בהול למשיבים, תחת הכותרת – "הסרת אפליה בעניין עידcit בדיקות קורונה ל'עובד רפואי רפואה' ודרישת למתן הוראות בחולות למפעלים חיוניים המיצרים ומשוקיים חומרי חיטוי".

34. מכתב זה נשלח על רקע פרסום כי משרד הבריאות אישר לכל איש צוות רפואי הסובל מחסמים נסויים שפעת לעבור בדיקת קורונה. אלא שהחלטה זו של משרד הבריאות, לא חלה על בתיהם החולים הגריאטריים הנמצאים ופועלים בתוך מוסדות גריאטריים ובתי דיר מוגן.

העותר טען כי "מדובר באפליה לשם. בנסיבות הזמן הנוכחי, לא נרჩיב בעניין זה, אך נדגש כי מדובר באפליה פסולה ובלתי מוסברת בין עובדים וצוותים רפואיים ובתי החולים הכלליים לבני

עובדים וצוותים רפואיים בבתי החולים הגריאטריים, וזאת שעה שככל אלה חשופים לנגיף בשל הקירבה היתרה לאוכלוסיות המצוויות בסיכון גבוה להידבקות בנגיף".

העותר דרש, כי חוזר משרד הבריאות שהופץ ביום 20.3.24, ולפיו כל "עובד רפואי הסובל מתס免ינים העולמים להheid על הדבקה בנגיף הקורונה, הכללים חום, שיעול, קוצר נשימה, כאבי שרירים, כאבים בגרון אך לא נחלת, יעבור מיידית לבידוד, וזכה לבדיקה קורונה, הבדיקה תבוצע על ידי פראמדייק מד"א שיגע לבתו של עובד הבריאות", יחול בהתאם גם על כלל עובדי הרפואה בבתי החולים הגריאטריים ובבתי הדיוור המוגן.

.35. **עניין נוסף שעלה באותו המכתב**: ספק ותיק למוסדות המאוגדים אצל העותר, פנה לחברת גדולה שמייצרת נוזל חיטוי ספטול 500 מ"ל, וביקש להזמין כמהות גדולה לבתי אבות שבhos מ מצויים בתים חולים, אך נאמר לו, לתדמיתו, כי "הפריט ספטול בחוסר ולכן לא ניתן להזמין - צפי חזקה למלאי כרגע לא ידוע".

מציגת העותר בירורה אצל מספר ספקים מרכזיים בישראל וגילתה כי ככל שמייצר ספטול, הוא מיועד בלבדית לבתי חולים כליליים (ממשלטיים ואחרים), אך לא לבתי אבות ודיוור מוגן. וזאת, אף שבאחרונים פעילים, בראשון משרד הבריאות, בתים חולים גראטריים.

מצב דברים זה מפלת באופן מכעיס, בין בתים חולים גראטריים, לבין בתים חולים כליליים, אף שאין כל יסוד או הצדקה להפליה זו. במצב החירות הנוכחי, לא ניתן לתת ל"יד הנעלמה" לכוון את השוק, כי מדובר בשוק במצב חירום ולא בשוק חופשי במיל שגרה ומרגוע.

על כן, נדרש העותר כי תצא החלטה בת תוקף לכל אותן מפעלים חיוניים שמייצרים ומשווקים חומרי חיטוי, במיוחד מיידית כמהות חולמת של מוצרים חיוניים גם לבתי חולים גראטריים.

מכتب העותר מיום 20.3.26, מצ"ב בנספח 8 לעתירה זו

.36. מכתב אחרון זה נענה ביום 20.3.29, כאשר ב"כ משרד הבריאות הבירה כי הופצה ביום 20.3.24 הנחיה, אשר תלה על כלל עובדי מערכת הבריאות, וגם על עובדי הצוותים הרפואיים בבתי החולים הגריאטריים. ولكن טענת האפליה נדחתה. בעניין חומר החיטוי, נטען כי התנהלות זו של ספקים "לא מוכרת לנו".

מכتب ב"כ משרד הבריאות מיום 29.3.20, מצ"ב בנספח 9 לעתירה זו

.37. ביום 1.4.20 שלח העותר מכתב בהול נוסף, תחת הכותרת – **"חוות ביצוע בדיקת קורונה לכל קשייש**

החוות מבית חולים למוסד גראטרי - התראה לפני הגשת עתירה לבג"ץ

במכتب זה, נאמר כי ביום 20.3.30 שלח העותר מכתב דחוף למנכ"ל משרד הבריאות, ובו הועלתה סוגיה בהולה וakuotiyת מאוד לתפקיד התקין של המוסדות הגריאטריים בישראל. במכتب נטען, כי נוכת העובדה שהמוסדות הגריאטריים מחויבים בקיימות כל קשייש סייעודי החוזר מאישפו בבית חולים, יש להורות על ביצוע בדיקת קורונה לכל אותם קשיישים סייעודיים שחוזרים ביוםיהם אלה מאישפו "רגיל" בבית חולים, למוסדות הגריאטריים העובדים מכוח מכרז הקוד הסייעודי.

במכתב הובהר כי זהו המינימום הנדרש כדי למנוע התפרצויות של הדבקה בגין הקורונה בכל אוטם מוסדות רפואיים, שיחיה קשה מאוד להשתלט עליה והוא תגבה מחיר בחיי אדם. כן נאמר, כי עriticת בדיקות כאמור, אף תקנה גם ביטחון מסוים לצוותים שעובדים בתוכנות חירום ובעומס קשה במוסדות הרפואיים, ותצמצם במידה מה את החשש לנטיית חלק מהצוות (החוק ממילא), דבר שייעמיד את כלל המערכת בישראל בבעיה קשה מאוד שהשלכותיה מי ישרנו.

לא נהיב בדבר, מכיוון שביום 6.4.20 (אתמול), הגיעו למשרד הח"מ מענה מאות ב"כ משרד הבריאות, אשר כתבה כי ביום 1.4.20 (יום שלוחת המכתב) "פורסם ע"י משרד הבריאות עדכון מס' 13 להנחיות להתמודדות עם תחולאה מנגיף קורונה החדש", כאשר העתק נשלח גם למנהל בית החולים הרפואיים. במסמך ההנחיות עודכנה בין היתר ההנחייה כי בדיקות מעבדה ל-SARS-CoV-2 יתבצעו גם במצב בו מטופל עבר למוסד טיפול מבית החולים כללי.

אשר על כן, וכפי שציינת בפנימית, אבן ההנחייה היא כאמור שמטופל שמועבר מב"ח כללי למוסד טיפול כगון ב"ח סייעודי, עבר בדיקה לזיהוי קורונה".

מכתב העותר מיום 1.4.20, מצ"ב בנספח 10 לעתירה זו
מכתב ב"כ משרד הבריאות מיום 6.4.20, מצ"ב בנספח 11 לעתירה זו

.39. נכון ליום זה, נזונים העוטרים מעוכן מס' 13 להנחיות להתמודדות עם תחולאה מנגיף קורונה החדש' (מעודכן ליום 1.4.20). בעוכן 13, שפורסם ע"י ראש שירות בריאות הציבור במשרד הבריאות, מובהרים המקרים שבהם תבוצע בדיקת מעבדה לנגיף החדש, וכך נאמר בעמ' 6 לעוכן 13:

קריטריונים קליניים: "חום מעל 38 מעלות או שיעול או קושי בנשימה או תסמיין נשימתי חד אחר".

קריטריונים אפידמיולוגיים: "הගרים או עובדי מסגרות סגורות בהן נתגלתה תחולאה ב-19-

- COVID בפרט אוכלוסיות בסיכון למחלת קשה, או אוכלוסיות צפופות".

קריטריונים קליניים: "חום מעל 38 מעלות או שיעול או קושי בנשימה או תסמיין נשימתי חד אחר".

קריטריונים אפידמיולוגיים: "בקרב עובדי מערכת הבריאות, בתי אבות ומוסדות סייעודיים, או כל מוסד רפואי סגור הנושאים בתפקיד רפואי הכלול מגע הדוק ממושך עם קבוצות חולמים נרחבות,

ללא תלות באיתור תחולאה ב-19 COVID-באותו מוסד

עדכון מס' 13 להנחיות להתמודדות עם תחולאה מנגיף קורונה החדש' (מעודכן ליום 1.4.20), מצ"ב בנספח 12 לעתירה זו [113 עמ']

.40. כך יצא, כי משרד הבריאות הכתיב, לגבי כל מי שגר או עובד במסגרת סגורה כגון מוסד סייעודי, כי -
40.1 בדיקה לגילוי נגיף הקורונה תיערך לכל "הגרים או העובדים" במוסד הסייעודי, רק אם מדובר במי שפיתח סימנים קליניים מובהקים כدلקמן - "חום מעל 38 מעלות או שיעול או קושי בנשימה או **תשמיין נשימתי חד אחר**", ורק כאשר נתגלתה תחולאה בكورونא באותו המוסד (במקרה זה, יש לדוגם אנשים ללא תסמיינים באותו מוסד, 3 פעמים בהפרש של 5 ימים ביןיהם);

- 40.2 בדיקה לגילוי נגיף הקורונה תיערך לכל עובדי המוסד הסיעודי, רק אם מדובר במאי שפיטה סימנים קליניים מובהקים כدلקמן - "חום מעל 38 מעלות או שיעול או קושי בנשימה או تسמיון נשימתי חז Achre", וזאת לא תלות באיתור תחלואה בكورونا באותו המוסד.
41. דהינו, אין חובה בדיקה כלי דיארים קשישים-סיעודיים, אשר מצויים במוסד שבו לא אותרה עדין תחלואה קורונה, ואשר לא פיתחו תסמים כגון דלקת ריאות המחייבת אישפו. זאת בהשוויה לחובת הבדיקה שקיימת כלי עבדי המוסד הסיעודי.
42. כפי שהוחש לעיל, רק חלק ממכתבי העוטר נענו, וגם כאשר ניתנה תשובה, היא הייתה חלקלית. מכתב בהול מיום 31.3.20, בכל הנוגע להיבט התקציבי, שగובה במכתב המשך מיום 6.4.20, טרטס נען.
43. מרבה הצער, העוטר איננו יכול עוד להמתין למנה מטעם המשבים, והמציאות הקטסטרופלית במוסדות הסיעודיים, מחייבת אותו לפנות ל渴בלת סעד שיפוטי, על מנת לאכוף על המשבים נקיטת מעשים והקצתת התקציבי חירום לצורך המשך פעילותם הסבירה של המוסדות.
44. זהו הרקע להגשת העתירה.

הטען המשפט

45. בכל הנוגע לسعدים (א) ו-[ב] לעתירה זו, הרי שנקודת המוצא המקובלת על משרד הבריאות היא, שהאוכולוסייה במוסדות הסיעודיים נמנית על "אוכולוסיות בסיכון למחלת קשה", כאמור בעדכו מספר 13 ל'הנחיות להתמודדות עם תחלואה מנגיף קורונה החדש' המז"ב לעתירה זו.
46. הוא אומר, אותן עשרות או מאות מונשימים (עובר להגשת העתירה דן פרסם משרד הבריאות כי ישנים 113 "מונשימים בעט" מתוך 153 חולים במחלה קשה) שישנם ועוד יהיו בבתי החולים, יבואו - קרוב מאד לוודאי - מהמוסדות הסיעודיים. וזאת כפונקציה יבשה של גיל ומצב רפואי מורכב (כולל מחלות רകע). על כן, דומה שעיקר הדאגה צריכה להיות דזוקא לפני מוסדות סיעודיים אלה, וכל משאב שיושקע בהם בעניין הקורונה, יסייע בוודאות לצמצם את מספר החולים הקשיים והמונשימים.
47. נדמה שדאגה זו הדrica את איגוד רופאי הציבור בישראל, שבתוקן הסתדרות הרפואית בישראל. במכتب שלתו יור האיגוד (פרופ' חגי לוי) ויור פרום בריאות הציבור (פרופ' נדב דוידוביץ), ביום 4.4.20, לח"כ עפר שלח (יויר הוועדה המיוחדת בכנסת בעניין התמודדות נגיף הקורונה), הם ביקשו לפתח אסטרטגיית בדיקות מעבדה לזיהוי נגיף הקורונה, ובין היתר הפנו לקוויים המנחים שפרסם איגוד הבריאות העולמי, בנוגע בדיקות מעבדה לנגיף הקורונה. בהתאם לשלב שבו נמצאת ישראל (התפשטות בקהילה, עם מוקדי התפרצויות), ומומלץ לתעדף את הבדיקות ולערוך אותן על שלוש קבוצות:
- 47.1 אנשי חולים, בסיכון לפתח מחלת קשה, על פי גיל ומחלות רകע ואוכולוסיות פגיעות, אשר יידרשו לאשפזו וטיפול מתකדם.
- 47.2 עובדי בריאות - בהגדלה רחבה - עם תסמים, ללא קשר למגע עם חוליה ידוע.
- 47.3 המקרא התסמייני הראשון בתנאים טగוריים בהם יש סכנות התפרצויות – בתים אבות, מוסדות לטיפולักษישים וחולים ברוניים, בתים כלל, בתים חולים. אם יש מחסור ביכולת לבצע בדיקות, אין הכרה לבדוק כל מקרה תסמייני נוסף במוסד בו אומת מקרא ראשון.
48. כמו כן נטען באותו המכtab, כי איגוד רופאי הציבור בישראל מצא כי צוות מייעץ שהקיים משרד הבריאות הותיר באופן תמורה תייעוד גבוה לבדיקה בעלי תסמים השבים מחו"ל ואפילו חסרי תסמים השבים מחו"ל. "בairou מסוג זה, אסור להינעל בكونספסציה ויש להתאים את המדיניות

שלב בו נמצאים. אלו סבורים כי זאת שגיאה בשלב הנוכחי שלא מאפשר בדיקה לאנשים בסיכון לפתח מחלת קשה או אנשים עם תחלואה המצדיקה אשפוז (לא רק תחלואה קשה בהגדלתה היוט) ללא קשר לסיפור אפידמיולוגי, לנוכח קיום מצב של העברה בישראל אלו סבורים, בשונה מהמלצת הוועדה, כי בשלב הנוכחי יש לבדוק את המקורה התסמייני הראשון בתנאים טוריים ולא לחכות להתרצות".

מכתב איגוד רופאי הציבור בישראל מיום 20.4.4, מצ"ב בנספח 13 לעתירה זו

49. ביום 20.5.4 פורסמה כתבה באתר החקיריים "שומרים", תחת הכותרת "שטח הפקר: בתיה האבות הפכו למיכודות מוות", אשר עסקה במצב הגרווע של המוסדות הסיעודיים ובתי הדיר המוגן וסקירה את הנתק שקיים בין צמרת משרד הבריאות לבין המצב בשיטה. מצוטטים שם מנהלי בתיה אבות שמתחננים לבצע אצלם בדיקות וטוענים כי המחלקות הסיעודיות הפכו למעשה למיכודות מוות. זהוי כתבה קשה לקריאה, ממנה עולה מעין החלטה כמעט מודעת, לנוכח לאנחות את החלשים מכל חברה. בסוף הכתבה נמסרה תגובת משרד הבריאות, כדלקמן:

"הבקשה לביצוע בדיקות לדירים ולצאות בכלל בתיה האבות על מגוון סוגיהם (דירות מוגן, תשושים וכדומה) אחת לתקופה נוגדת את הנהניות שהוצעו ע"י משרד הבריאות. יש לציין שביצוע הבדיקה אינו משפייע על מניעת המחלת ויש להקפיד על שמירה של כליל היגיינה, מיגון מתאים, שמירת מרחק והמשך יישום צעדים דומים לאלה במוסדות כפי שפורסמו בהנחיות משרד הבריאות.

בבתי האבות בהם קיים מידע על חסド שטפלים או מטופלים חלו עם קורונה יש לפנות לשכת הבריאות המחוות לביצוע תחקור אפידמיולוגי במסגרתו יוחלט גם למי צריך לעשות את הבדיקות. יש לציין כי במקרה דיוור לאנשים בסיכון הוחלט להרחיב את הבדיקות ולבצען גם לצאות המטופל במקומות המיועד לפי שיקול דעת מקצועני.

בדבר האיתנות התקציבית של בתיה האבות יש לציין שמשרד הבריאות עמד בפני כניסה להסדר התקשרות חדש (מרכז הקודים) שהוא אמור להטיב כלכלית את מצבם של המוסדות. עקב התפרצות נגיף הקורונה חל עיכוב במהלך זה ומשרד הבריאות בוחן בימים אלו יחד עם משרד האוצר דרכי מתאמות כדי לתמוך במוסדות הגריאטריים מבחינה כלכלית נוכח המצב החדש אליו הם נקלעו.

לא ספק, הסיכון ממשי ב兆פת הקורונה היא פגיעה באוכלוסייה הקשישים. עם פרוץ המשבר חולקה מכסה מסויימת של מיגון למוסדות וניטנו הנהניות בהתאם לתחילת המשבר. יש לציין שמעט לעת בהתאם למיניהם בארץ ובעולם ולפי הנהניות מנכ"ל משרד הבריאות נערכן של הנהניות ונערכים שינויים בהתאם למשל מהחלטה על מיעוט מבקרים הוחלט בהמשך להחמיר עם הנהניות ולהחיל סגר על כניסה של מבקרים לחלווטן במוסדות הגריאטריים.

בימים אלה כול בתיה האבות, המוסדות הסיעודיים ומעונות לשושום מקבלים ציוד מגן התואם את צרכיהם בסיווע של פיקוד העורף וגם באמצעות תרומה של החברה האזרחים בפרויקט "ושמרת" בתיאום עם משרד הבריאות.

לסיום, בדומה למלונות המียวדים לחולים עם קורונה קלים ועצמאים בימים אלה אלו

בערכים לפתיחה של מחלקות ייעודיות למטופלים סייעודיים ובמר"גים פתיחה של מחלקות לחולים קשים יותר עד מונשימים. לפי הצורך החולים מועברים למקומות הייעודיים עם אמץ ניכר והשתדרות בניסיון לפנות את כל החולים בקורונה למחלקות המותאמות לטיפול בהם".

כתבה באתר החקיריים "שומרים", תחת הכותרת "שיטה הפקה: בתיה האבות הפכו למלאכות מות", מיום 5.4.20, מצ"ב בנספח 14 לעתירה זו

50. למקרה הצעיר, תגובה טריה זו של משרד הבריאות, איננה מדוקטת. אמנם נכון שвиום 1.4.20 נקבע בעדכון 13, כי בדיקה לגילוי נגיף הקורונה תיערך לכל "חברים או העובדים" במוסד הסיודי, רק אם מדובר במקרה סימני קליניים מובהקים כדלקמן - "חומר מעל 38 מעלות או שיעול או קושי נשימה או **תסמיין נשימי חד אחר**", ורק כאשר נגלה תחולאה בקורונה באותו המוסד (במקרה זה, יש לדגום אנשים ללא תסמיינים באותו מוסד, 3 פעמים בהפרש של 5 ימים בินיהם). אך אפילו התוויה זו איננה נאכפת בפועל[!]. מעבר לכך, גם הבדיקות לחבר צוות המוסד עם תסמיינים קליניים, מתוכננות להתבצע רק פעם ב-5 ימים! (ומקרים אלה כבר התרחשו, לידעות העותר). ומה יקרה בפרק הזמן הזה? האם המוסד ייכנס לבידוד או לא? – **ברור שהמלצות משרד הבריאות לא תואמות את דרכי מניעה הנדרשים בפועל.**

51. בכל הנוגע לבחינה, "בימים אלו, יחד עם **משרד האוצר**" של דרכי מתאימות כדי לתמוך במוסדות רפואיים מבחינה כלכלית נוכח המצב החדש אליו הם נקלעו, הרי שהעותר והמוסדות שמעו על עבודות מטה בנושא, אך התקציב לשעת חירום נדרש "כבר/atmol", ולא "אחרי החג". שכן קיימים חשש גדול, חסר תקדים, לקriseה כלכלית של המוסדות, שמתפקידם כקו בייצורים אחרים בפני הידבקות בלתי נשלטת של קשיים סיודיים, מי שהווים את קבוצת הסיכון הרגישה ביותר. ההוצאות הכספיות המוטלות על כתפי המוסדות הין בסדר גודל של תקופת חירום בלתי כפואה, שלא ניתן היה להיערך אליה.

52. בכל הנוגע לאמריה, כי "בימים אלה **כול בתיה האבות**, המוסדות הסיודיים ומעוננות לתשושים מקבלים ציוד מגן התואם את צרכיהם בסיווע של פיקוד העורף וגם באמצעות תרומה של החברה האזרחית בפרויקט **"ושמרת"** בתיאום עם **משרד הבריאות**", מגלמת יותר מכל את עומק המשבר. המוסדות, שמתפקידם על דלותם המשיבים ולא נעים תקציבית, נאלצים לשרוד. בתוך כך הם מושפעים נדבות וחלקם מצליחים להשיג ציוד מיגון מהחברה האזרחית. הדעת אינה توפסת את הנונשנטיות שבמשרד הבריאות ממנה, בתגובה רשמית מטעמו, ל"הסתמכות" המוסדות על **תרומה של החברה האזרחית**. הינו, אם איןך מפולפל או שאתה מקשר דיין, יתכן שלא תקבל ציוד מיגון. זה המסר.

53. אל דברים אלה ניצבת מראה בדמות תקציב החירום הבלתי מוגבל שמקבלים בשבועות אלה בתיה חולים ונගלים, ודאי ממשתתפים. אלה האחוריים מקבלים תקציב חירום בלתי מוגבל, והאפשרות ליתן סיוע כזו טמונה גם בעובדה שמשרד הבריאות רכש את מרבית המלאי הרלוונטי בשוק, עם פרוץ המשבר. لكن כתוב העותר (ראו לעיל) כי הוא איתר מחסור אקטואלי בזளיל חיטוי. ודאי שכן. מכיוון שככל המלאי נרכש בידי משרד הבריאות אשר "דאגן" לבתי החולים הכלליים תחת חסותו. עוד דוגמא לכך שהמוסדות הסיודיים נאלצים להיאבק על כל צעד וועל, ללא הפסק.

54. כאן חובה להסביר את התנהלותם הכספית של המוסדות אל מול המדינה:

54.1 בהתאם למצב הדברים בישראל, על המדינה מוטלת האחריות הראשונית לספק ולממן אשפוז סיועדי لكשיים המוגדרים "סייעודיים" ולקשיים המוגדרים "תשושי נפש". מערך האשפוז הסיעודי בישראל מורכב, ברובו המוחלט, ממוסדות אשפוז בבעלויות פרטית, או בבעלויות עמותות/חברות/קופות חולים (שרבם מהם מאוגדים אצל העוטר) ובחלקו העיר (כ-3% ממוסדות אשפוז בבעלויות ממשתית). בישראל למעלה מ-21,000 מיטות בגריאטריה סייעודית וכ-270 מוסדות אשפוז שאינם בבעלויות ממשתית. מדובר, כאמור, בענף המעניק שירות שאין חינוי ממנו, לעשרות אלפי קשיים באמצעות אלפי עובדים וספקים. רק לשם המתחשה, בישראל מצויות כיום 15,500 מיטות 'רגילות' (לא סייעודיות) בכלל בתיה החולים המדינה.

54.2 מדינת ישראל, המחויבת באספקת שירותי האשפוז הסיעודי ובמינים, מכוח התוספתה השלישית לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994, ממנה את האשפוז על ידי משרד הבריאות. את שירותי האשפוז הסייעודי מספקת המדינה לצאיכים לכך, **באמצעות מוסדות האשפוז**, בהתאם למכתש מקומות האשפוז שנקבעה בתקציב משרד הבריאות לאוთה שנה, ובכפוף לקיום מקום פנו במוסד האשפוז שנבחר על ידי המטופל או בני משפחותו, והכול בהתאם לתנאי הזכאות שקבע משרד הבריאות.

54.3 התשלומים המשולמים על ידי משרד הבריאות לצורכי אשפוז מאושפז אחד ליום אחד במוסד גרייטרי מכוונה "קוד סייעודי". מדובר, כאמור, בתשלום שאמור "לכסטות" את עלויות ההון הכספי של המוסד, תוך התחשבות בכל הרכיבים הידועים המשמשים לצורכי תפקודו היומיומי של מוסד מעין זה. כמות הקודים נקבעת על פי התקציב השנתי המוקצת לכך ועל פי תעריף יום אשפוז.

54.4 בענף האשפוז הגרייטרי, המדינה היא מונופסן מובהק. **המדינה היא הרוכשת הישירה של 70% מתפוסת הענף (כ-15,000 מאושפזים גרייטריים)**, בהוצאה שנתיות של כ- 2 מיליארד ש. יתר על כן, בנסיבות דנן, המדינה חובשת מספר כובעים: **היא עורכת המכרז** - אשר קובעת ומכתיבה את תעריפי הקוד הסייעודי של ענף האשפוז הסייעודי, שאותם היא תשלם לשירותי מתכhiba, **היא הקובעת את תנאי המכרז** ואת תנאי ההתקשרות על פיו; **היא הרגולטור** - אשר קובע את תנאי ודרישות האשפוז הסייעודי, המעודכנות מעת לעת במהלך השנים והוא זאת אשר מעניקה את הרישיון למוסדות; **היא הלקוח הגדל ביותר** ביותר של ענף האשפוז הסייעודי (70% מכלל המיטות). כמו כן, **המדינה מהווה מונופסן ברכישת שירותי אשפוז סייעודיים**, אשר קובע גם את היקף ופרטיו ההוציאות וגם את התעריפים שישולמו, הנקודות של המוסדות. המדינה חובשת אפוא מספר רב של כובעים, תוך עירוב תחומי מובהק של היבט שלטוני עם היבט מסחרי. ובגון דא, הלכה היא כי "טעונים הדברים התייחסות זהיהה, מטיב הנسبות ומבליל פגוע ביושתתה" [רעד"א 09/5027].

פלוניינט נ' משרד המשפטים, 2010]

54.5 לפי הידוע לעוטר, גם נכון שיח ושג עם בעלי תפקידים במשרד הבריאות, אף שמדובר בתקציב של שני מיליארד ש. בשנה, שמשולמים למוסדות בגין מתן הטיפול הסייעודי החינוי, לא מצאה המדינה, עד ליום זה, כל צורך לבצע בחינת עומק מקצועית, איכوتית, מפורטת, יסודית ובעל תוקף סטטיסטי, על מנת למצוא מהן בדיקת העליות שבחן נושא מוסד סייעודי פרטני הנמנה על חברי העוטר. מבליל לשבך את התמונה העובדתית, נבהיר כי תעריף הקוד הסייעודי הנוכחי אינו אלא "קיידום" מכני וחסר של מספרים שהיו ריאליים בשנת 2012, וזאת על פי עליית מדדי מחקרים בלבד, ולא על פי ההוצאות בפועל בענף, או עלויות עדכניות וריאליות שבחן נושאים המוסדoot המאוגדים בעוטר.

.55. על כן, הוספה עלויות דרמטיות על פעילות המוסדות, במסגרת שעת החירום הנוכחיות, שנמשכת כבר מזמן יותר מחודש ימים (וראו מכתב העותר מיום 20.3.2015), מבליל לתמוך את העליות בתוך הקוד הסיעודי, ומבליל לתקציב מיידית, ובאופן מיוחד ונפרד, את המוסדות בשל העליות الدرמטיות הללו שנספגות כבר חדש ויתר בכיסי הקוד שיפים לעתות שגרה, הינה מעשה שלטוני קשה מאין כמותו שבכירור מוסף עלויות תפעול ניכרות על המוסדות, מבליל שעליות אלה "נפטרו" במכרז האחראי שהתקיים (2012) ומבליל שעליות אלה מצויות במכרז הנוכחי שפורסם בשנת 2018 ותוקן בראשית פברואר 2020.

.56. כאן נפנה לפרק 7 ולנספח 17 לעדכון 13 המצביע לעתירה זו, הדן בכלל ההנחיות החדשות למיגון המוסדות ועובדיו המוסdots. נספח 17 מבהיר את המיגון האישני הנדרש לצוותי הרפואה וutowards אחרים בבתי חולים (בתיהם גראטרים הינם בתיהם חולמים לכל דבר ועניין), בחלוקת ל- כפפות; מסיכה כירורגית; מסיכת 95-N; מגן פנים/משקף; מגן גוף שגרתי; מגן גוף למצבים מיוחדים. נספח 17 אינו כולל את הנסיקה האימנתנית בצריכת חומר החיטוי, שעלותם המצטברת לכל מוסד, גבוהה מאוד.ברי, שעליות אלה לא תומחו רק בקוד הסיעודי, ולא מצופה כי כל מוסד יוכל עת את ידו לכיס המודולל, על מנת להציגן כיאות (וזאת מעבר לשוגיה שקיים קושי עצום לרכוש חומי חיטוי בשוק כרגע, כאמור באחד ממכתבי העותר).

התערבות בוג"ץ בסוגיה התקציבית

.57. בבג"ץ 2902 העמוהה לילדים בסיכון' משרד הבריאות (2015), קיבל בית המשפט הנכבד עתירה הנוגעת לשירותים שמסופקים ע"י מוסדות ועמותות אשר דמיון רב למוסדות הסיעודיים. וכן תוארה נקודת המוצא לדין:

"נקודת המוצא להכרעה".
44. מספר נתונים ועקרונות תומכים את הדיון בעתירה ואת ההחלטה בה. מן העבר האחד, העתירה עוסקת בעניינה של קבוצת אוכלוסייה פגיעה וחלשה מאר, אשר ראייה להגנת בית המשפט על זכויותיה – פועלות וילדים אוטיסטיים, שאת חשיבות מתן הטיפול הרפואי המקדם להם כבר הזכרנו. כפי שצווין, אוכלוסיית הילדים האוטיסטיים הולכת ונגדלה, לצערנו, וישנה חשיבות חברתיות, ציבורית, כלכלית, ומעל לכל – משפטית ומוסרית, להעניק לנמנים עם קבוצה זו טיפול רפואי סביר וראוי כבר בשנות החיים הראשונות. כפי שצווין לעיל, להענקת הטיפול הרפואי המקדם בגין זה חשיבות שאינה רק חברתיות ומוסרית, אלא גם כלכלית, שכן כפי שהובחר, טיפול מתאים בגין הרק יכול לתרום למסוגלוותם של ילדים אלה להשתלב בעתיד בצוותה כלשהו בחברה ולתפקיד כהמשמעותם באהפן מתקבל על הדעת, מלא ומספק ככל הנינתן. דבר זה לא רק מסייע לשיפור איקות החיים של האוכלוסייה בה מדבר ושל המשפט הנוגעת בדבר והסבירה הקרובה, אלא גם מפחית מהנטל הכלכלי שיוטל על החברה בהמשך הדרך.

.45. מן העבר השני, וכפי שהמשיב ציין – בלבד העניין מצויה סוגיות התקציב של השירותים המסופקים על-ידי העותרות, בידי המשיב. לעניין זה נקודת המוצא נשענת על הirectionה כי התעריף השנתי הנוכחי (במיוחד לאחר עדכון) מבטא את הבנתה של הרשות המינהלית, כגורם המказיע שהינו בעל המומחיות בתחום, לגבי ה策דים מחד גיסא ויכולת המדינה למןマイיך גיסא וכי הוא משקף גם סדרי עדיפויות של הרשות המוסמכות באשר לאופן חלוקת המשאבים בחברה. כידוע, אין זה מתקיים של בית משפט זה, להחליף את שיקול דעתה של הרשות המינהלית, בפרט מוחן הכרה במוגבלות התקציב בוגדרן פועלות הרשות ובחותר יכולתה לתקציב באופן אופטימלי את כל תפקידיה

ומشيخותיה. לפיכך, בית משפט זה נהג בזיהירות וברישון ניכר עת שהוא מפעיל ביקורת שיפוטית על החלטות בנושא של חלוקת תקציבים ומשאבים על ידי הרשות המנהלית (ראו: בג"ץ 3472/92 ברנד נ' שר התקשורת, פ"ד מז(3) 143, 153 (1993); בג"ץ 06/06 8397 וסר נ' שר הביטחון, פ"ד סב(2) 198, (2007), בפסקה 10 (להלן: עניין וסר); עניין חטן בפסקה 5 (28.2.2012)). כמובן, אין בכך כדי לומר כי החלטותיה של הרשות המנהלית בענייני תקציבים חסינות לחלטותן מביקורת שיפוטית, אלא שההתערבות השיפוטית בסוגיות אלה תייחד, ככלל, במקרים בהם הרשות המנהלית לא פעולה לפי עקרונות יסוד של המשפט החוקתי, או לפחות במקרה הרגליות המחייבים (למשל: קבלת החלטה על בסיס תשתיית עובדתית רואיה ועדכנית, תוך שימוש מידה של סבירות ושווון (ראו: בג"ץ 1554/95 עמותת "שותרי גיל"ת" נ' שר החינוך, התרבות והספורט, פ"ד נ(3) 14-15 (1996))), או במקרים שהשפעת ההחלטה על זכויות האדם ברורה, או שנמצאה שההחלטה בלתי סבירה באופן קיזוני כדי חריגת מסמכות..."

בג"ץ 11/2902 הנ"ל, התקבלה העתירה נגד משרד הבריאות, הן מן הטעם שבית המשפט הנכבד לא קיבל את הסברי המשרד לגבי "סבירות התעריף" הממן את מתן השירותים, והן מן הטעם שהתקיימה פגעה בשוויון אל מול המימון המקביל לקופות החולים. בסעיף 57 לפסק הדין נקבעו אמות המידה להחלטת עקרון השוויון:

"עקרון השוויון הוא עקרון יסוד בשיטתנו המשפטית (ראו למשל: בג"ץ 98/69 ברגמן נ' שר האוצר, פ"ד כג(1) 693, 699 (1969); בג"ץ 1703/92 ק.א.ל קווי אויר למטען בע"מ נ' ראש הממשלה, פ"ד נב(4) 193, 229 (1998)). החובה המוטלת על המדינה לנוהג בשוויון בחלוקת תקציביה – אף היא מוכרת בשיטתנו (ראו, למשל: בג"ץ 4124/00 יקוטיאלி ז"ל נ' השר לענייני דתות), פורסם בנבו ובפסקה 31 לפסק דין של הנשייה בגיןש ((14.6.2010) העיקרון האמור והחובה שלצידו – הוכרו כמחייבים גם במסגרת חוק ביטוח בריאות ממלכתית והשירותים שתת אספקתם לציבור הוא מעגן. אלה חלים, איפוא, גם על הקצאת משאבייה של המדינה לצורכי אספקת הסל הטיפולי המקדם, ובاهיעדר טעמים ענייניים לכך – אין מקום לאבחנה בחלוקת תקציבים (כספי ציבור) בין מוסדות המעניינים לציבור שירות זהה, או דומה במוחותו.".

כפי שנמחייב להלן, המש��בים החליטו ביום 1.4.20 לתקצוב את המსגרות החוץ-ביתיות לצרכי "רכישת מוצרי מיגון לצוות המסדר ולארגוני חיטוי המבנימים", ואילו המוסדות הסיודיים לא זכו לתקצוב מקביל ודומה.

חוור מנכ"ל משרד הרווחה למatan "תיגבור תקציבי"

ביום 1.4.20 פרסם מנכ"ל משרד הרווחה חוות המסדר תיגבור תקציבי למסגרות חז"ב ביתיות, לצרכי "רכישת מוצרי מיגון לצוות המסדר ולארגוני חיטוי המבנימים במסגרת". נקבע כי משרד הרווחה יעמיד לרשות כל מסגרת חז"ב ביתית, תקציב ייעודי למטרה זו, בהתאם למספר המושמים במסגרת, ובחבנה בין מסגרת לאנשים עם מוגבלות, לבין מסגרות אחרות. מסתבר, כי מנכ"ל משרד הרווחה עשה מעשה, ומצא תקציב ייעודי בסיווע הוועדה הציבורית לקבעת ייעודם של עובנות לטובת המדינה.

חוור מנכ"ל הרווחה מיום 1.4.20, מצ"ב בנספח 15 לעתירה זו

61. כאן נשאלת השאלה, מדוע תעוזתו המנהלית של מנכ"ל משרד הרווחה, איננה זוכה למקבילה הולמת במערכת היחסים שבין המוסדות לבין משרד הבריאות.

החוoba לפועל במהירות רואיה

62. הלכה היא, כי - "החוoba לפועל במהירות רואיה שני שלבים לה. בשלב הראשון, על הרשות להחליט ב מהירות הרואיה האם להפעיל את הסמכות, ובשלב השני – אם החלטה הרשות להפעיל את הסמכות – עליה להפעיל אותה ב מהירות הרואיה" [בג"ץ 7596/03 דיראני נ' שר הביטחון] 4.9.16]

63. בנסיבות דנן, המשיבים חדרו מחדל וכלל לא השיבו על פניות בהולות שהונחו לפתחן. אכן, המשיבים מוחזקים כמו שאינם חשרי מעש בעת הזו, אך על פניות בהולות בעלות משמעות של חיים והצלת חיים, יש ונדרש בלחשיב ב מהירות, ולפחות ב מהירות "הרואיה". זו האחידונה תלויות נסיבות וקשר. אין עת חרום דומה לעת שיגרה. ונפנה לאשר נקבע ב-רע"א 187/05 נעמה נסיר נ' עיריית נצרת עילית, 2010:

"השאלה מהי מהירות רואיה אינה מותנית במעבר זמן אובייקטיבי בלבד. היא תלואה בכל מערך הנסיבות האוצל על השאלה האם נקבעה הרשות פעולה ב מהירות הרואיה. המהירות הרואיה אינה אלא המהירות הסבירה; הסבירות תלואה בנסיבות כל מקרה (זמיר, כרך ב, עמ' 720-721): 'חוoba המהירות הרואיה המוטלת על הרשות המינהלית אינה אלא חובת התנהגות סבירה: היא דורשת כי הרשות המינהלית תפעל באורח רציני ואחראי בהתחשב בנסיבות ובנסיבות. שינויים בנסיבות ובנסיבות עשוים להשפיע על קצב הביצוע על ידי הרשות המינהלית. הם עשויים גם להשפיע על הערכת המהירות הרואיה על ידי בית המשפט' (בג"ץ 93/1987 מיטרל בע"מ נ' שר התעשייה והמסחר, פ"ד מ"ח(2) 844, 853 (1994))."

64. עתירה זו ממחישה "שינויים בנסיבות ובנסיבות"; הנסיבות אינן רגילות, אלא נסיבות חרום. המשאים הרגילים של חי השיגרה, אינם המשאים הנדרשים למלחמה. מלחמה של ממש בנגיף הקורונה. ועל כן, קצב הביצוע של המשיבים רחוק מלהיות סביר. אי מתן תשובה למכתבים בהולמים, מותיר את המוסדות בפני שוקת שבורת. אי מתן תשובה למכתבים בהולמים, מאלץ את המוסדות להגיש עתירה לבית המשפט הנכבד ולעתור גם לקיומו של דין דין.

סמכות הרשות בסעיף 20 לפקודת בריאות העם, הופכת לסמכות שבוחנה

65. הלכה פסוקה היא, כי "סמכות הרשות הופכת לסמכות שבוחנה, כאשר הנסיבות העובדות הן ככלא שערבי היסוד של השיטה החוקית והמשפטית שלנו הופכים את אי-הפעלה של הסמכות לבליתי סבירה באופן היורד לשורשו של עניין" (דברי הנשיא מי שmag ב-בג"ץ 3094/93 התנועה למען איכوت השלטון בישראל נ' ממשלה ישראל, פ"ד מ"ז(5) 404, 421 (1993)).

66. סעיף 20 לפקודת בריאות העם, קובע לאמור:

סמכויות לשעת-חרום פק' 53 לש' 1947 (תיקון מס' 17) תשס"ג-2003

20. (1) אם נראה כי מרחתת על איזה חלק של ישראל סכנה של מחלת אiomah אפיידמית, מקומית או מידבקת או כי הוא נגוע במחלה כזאת, דהיינו, דבר, חולירע, קרות צחובה, אבעבועות, טיפוס הבטן או מחלת אחרת שהכרינו עליה שר הבריאות, במודעה ברשותה כי היא מחלת מידבקת מסווגת, רשאי שר הבריאות להכריתן במודעה כנ"ל כי סכנה חמורה מרחתת על בריאות העם על ידי אiomah או קומה של מחלת כזאת בישראל או בארצות השכנות, ומשמעותה הכרזה זאת יהא המנהל מוסמך לסדר, או להתקין, בין צו ובין בהוראה או בכל דרך אחרת שהיא, כי ייעשו על ידי כל אדם, לרבות קופת חולים:

- (א) ביקורים מבית לבית;
 - (ב) הגשת עזרה רפואי, חלוקת רפואות, הספקת מקומות-שיכון, טיפול הנקיון, האיורוד והחיטוי ושמירה בפני התפשטות המחלת;
 - (ג) כל עניינים או דברים שימצאם רצויים לשם מניעתה או הקלהה של המחלת, ורשי הוא להטיל את הסידורים או הקביעות האלה, כולל או מקצתם, על כל הארץ או על כל חלק או חלקים ממנו ועל כל אניות הנמצאות בחופי הארץ הפנימיות או במימיה הטריטוריאליים.
- (2) בלי לפגע בסמכויות המסורות למנהל בסעיף-קטן (1) לעיל, רשאי המנהל, לאחר הכרזה מעת שר הבריאות שתפורסם במודעה כנ"ל, לסדר או להתקין, בין צו ובין בהוראה או בכל דרך אחרת שהיא, את ביצועו של כל אמצעי מן האמצעים המפורטים בסעיף-קטן זה שייאה צורך בו כדי למנוע את חידرتה או התפשטתה של המחלת, דהיינו:
- (א) לסלק, לבודד, לעצור, להעמיד לפיקוח, לבריקה רפואי ולטיפול רפואי אנשים נגועים ואנשים העומדים בהםם, ואנשים שיש עליהם חשד כי היו בזמן האחrown נתונים להידבקות, ולעשות את הפעולות הדורשות, כדי לקבל דוגמאות לבדיקת מעבדה מכל אחד מן האנשים הנזוכים לעיל;
 - (ב) להרכיב נסיב-מגן או הרכבה אחרת באנשי הציבור, בעלי רגל, בעלי בנים, בנות, בכלי-מגע או באנשים החשודים כי היו בזמן האחrown נתונים להידבקות;
 - (ג) להכנס בכל עת שהיא לכל בניין ציבור או פרטי ולבדוק בו כדי לברר אם מצויים בו אנשים חולים וכדי לנוקוט שם בכל האמצעים הנחוצים למניעת התפשטות ההידבקה;
 - (ד) להנrig פיקוח סניטרי ולהסדיר ולהטा הספקות מים ציבוריות או פרטיות;
 - (ה) לתפוס, לעצור, לחטא או להשמיד חפצים נגועים או נתונים להידבקות או העולמים להידבק, בתנאי שהוא מותר לשלם פיצויים בעד חפצים בדרך זו...".

67. בנסיבות דנן, הזמן דוחק ואין ניתן לשבת על הגדר: "על כל רשות מינהלית לפעול ולהפעיל סמכותה בהתאם לדין הקיים, ואין היא רשאית שלא לעשות כן בגין אפשרות שחקיקה עתידית תנסה את התמונה ותפתור בדרך כלשהיא את הבעיה המתעוררת עתה בבית המשפט. רשות שנTHONה בידי סמכות לשקל ולהחליט, הופקדה בידי לא רק הזכות להפעיל את הסמכות, אלא גם החובה לשקל את הפעלה ולהפעיל כמשמעות הדבר" (דברי השופט תי א/or בבג"ץ 3872/93 מיטראל בע"מ נ' ראש הממשלה ושר הדתות, פ"ד מז(5) 485, 496 (22.10.93)). זו חובתם של המשיבים, והם אינם רשאים לשבת באפס מעשה נוכחות פני המציאות, או להתרפרק מהחריותם: "לא להנתנות בה ניתנה סמכות לרשות הציבור, וסמכוות - כל סמכות - שלובה באחריות המוטלת על רשות הציבור להסדיר כיצד אותו תחום חיים שהסמכות פרושה עליו. אחריות פירושה למעשה הוא, חובה להפעיל את הסמכות ניתנת לרשות כל אימת שהנסיבות מחייבות הפעלה של הסמכות" (דברי המשנה לנשיא (בדים) מ' חסין ברע"פ 7861/03 מדינת ישראל נ' המועצה האזורית גליל תחtron (8.5.2006) בפסקה 16; ראו: יצחק זמיר הסמכות המינימלית (תשנ"ו-1996), כרך ב' 691-692: "חובה על הרשות להיות ערוה לנסיבות, לשקל במקרה המתאים אם יש צורך להפעיל את הסמכות, ולהפעיל אותה לפי הצורך".

זהה החוּבָה לְפָעֹל...").

68. נמשיך ונפנה לקביעה בבג"ץ 2344/98 **מכבי שירותי בריאות נ' שר האוצר, פ"ד נד(5) 729**, אשר דין במנגנון העדכון של סל התרופות (אמנם מנגנון זה נקבע בחוק, אך מהותי יותר לעין בקביעות על המנגנון המשלים, הנתנו לשיקול דעתם של השרים):

"בצד מנגנון אוטומטי-טכנני זה החסיף החוק וקבע מנגנון נוסף – מנגנון מהותי משלים – שייעודו מלידה היה להתחאים את המימון לעלות סל שירותי הבריאות על-פי משchanim שלא בא לידי ביטוי במידד יוקר הבריאות (גידול האוכלוסייה והזדקנותה, התפתחויות טכנולוגיות ועוד). **מנגנון משלים** זה יועד להיכנס לכלל פעולה באוטם מקרים שבהם המנגנון האוטומטי-טכנני לא יצא, דהיינו: כאשר המימון שתספק המדינה על-פי מנגנון העדכון האוטומטי-טכנני לא ידיבק את העלות **לקופות**. עתה, משנמצא כי המנגנון האוטומטי-טכנני אין די בו להתחאים את המימון לעלות; כי אין במימון כדי לבסוט את העלייה הריאלית בעלות סל הבריאות; חוּבָה היא המוטלת על השירותים לעשות להגדלת המימון על דרך שימוש במנגנון המשלים. שאם לא יעשה כן, כך הילוך הטענה, תיקלעה הקופות למצב בלחין נסבל ובניגוד לכוונת החוק: מן הצד חוויבנה הקופות בהספקת שירותי שעליות **היא X**, ואילו המדינה תשפק להן מיון שהוא פחות, הרבה פחות, מן.

X. מצב הדברים שנוצר – על-פי עצם הגדרתו – מצב בלחין נסבל **הוא**, וכפי שנאמר (شמות, ה,טו [א]): פֶּן אִין נַפֵּן לְעַכְרֵךְ וְלִבְנֵיכְם אָמְרִים לֹנוּ עָשָׂה. כַּי צִדְעַנְךְּ תּוֹרַה בְּתַלְמִידִינוּ וּקְמַחְ לְמַחְיָה אִין נִתְנַ לְנוּ? הַנָּה-כִּי-כָּנָ, הkopotot אמורoth לְסִפּוֹג עֲלוּוֹת שְׁלָל-פי החוק (כהורהת סעיף 3(ב) ב) אמורה המדינה דווקא לשאת בָּהָן. לטענת העותרות יצר החוק מעין מַעְגָּל סָגָר שֶׁל הספקת שירותים וּמִיּוֹן, שעה שהkopotot מספקות שירותים והמדינה ממונת אותה הספקה. אי-העמדת מיון לרשויות הkopotot, CONDUR, יוצר מצומו וּקוֹאוּם במַעְגָּל הסָגָר, וַיַּצְרוּ שֶׁל אותו רַיק תָבוּא שִׁבְיָא לְקַרְיסָת המערכת כֹּלה. הkopotot זְכָאוֹת לְמִיּוֹן כָּלּוֹת הוּא השירותים שהן חִיּוּבָה בְּהַסְפָּקָתוֹ, וְאַינְ לְרֹצֹת אָתָן בְּמַעְקִי-חִסְד עַל דָּרָךְ שֶׁל תְּמִיכָות וְהַטּוּבָה שׁוֹנוֹת.

44. ניתנת אמת להיאמר: טעם יש בהן בטענותיהן של העותרות על אודות חוותה של המדינה כclfihen. הכל מסבירים, למעשה, כי מרד יוקר הבריאות אין בכוחו לבדוק את הגידול הריאלי בהוצאותיהן של הקופות; כי עלותם הריאלית של שירותי הבריאות עלתה בשיעורים ניכרים מאז תחילתו של החוק וכי מצד חוותה המוטלת על הקופות לספק שירותים למボטחים אין המדינה ממונת אותו פער שנוצר בין העליות לבין המימון ה"היסטורי" (ה גם שמתעדכן הוא על-פי מרד יוקר הבריאות). גם אין מחלוקת-של-מש על כי המלצה של מועצת הבריאות סומכת עצמה על נתוני-אמת. על רקע כל אלה, טענתן של הקופות באשר לזכותן כלפי המדינה – לקבלה מימון נוסף – טענה היא הרואה להישמע".

69. נכון שהוא שבנסיבות דנו אין מדובר בחוק ראשי שמסדר את תקציב החירות, אך ודאי הוא שההיגיון המשפטי חי ובועט; חיוב המוסדות לספק שירותי ולהציג באמצעי מגון ולתפקיד "ברגיל" בעת החירות (כולל מיון עלויות של שעות נוספת, עקב הנחיה שניתנה לעבר למשמרות ארוכות של 12 שעות; כולל מיון מערך הסעות לעובדים, עקב מצומס מסיבי של התחבורה הציבורית, וכן צמצום כמות האנשים שיכולים לנסוע בו זמנית או אוטובוס; מיון עלויות מופקעות של ספקי ציוד מגון פרטיים, עקב מחסור חריף ומתרחק בישראל של ציוד מגון מציל חיים; כולל מיון צוותי גיבוי שמתתיננס בדירות), משמעו לחייב את המוסדות **"בהספקת שירותי שעליות היא X, ואילו המדינה תשפק להן מימון שהוא פחות, הרבה פחות, מ-X. מצב הדברים שנוצר – על-פי עצם הגדרתו – מצב בלחין נסבל הוא..."**.

70. אשר על כן, סמכות הרשות שבסעיף 20 לפיקודת בריאות העם, הופכת לסמכות שבחוּבָה. על שר הבריאות ועל כלל המשיבים מוטלת חוותה לקבל את הסעדים המפורטים בראש העתירה, ולפעול מידית לישוםם.

פירוט סעד ג' לעתירה

- .71. היום, 7.4.20, בסמוך לשעה 15:45, חתם רוייח אבישי מהלא מפירמת רואי החשבון ליאוון אורליצקי, על תחסיב מיוחד שנערך עבור העותרים. לפי ממצאיו, בעקבות משבר הקורונה, נושאים בתבי האבות בימים אלו בעלות כבודת שלא נשאו בהן קודם, הן עקב הנסיבות בצד מיגון וheetovi והן עקב שינויים בתמיהיל העסקת כח אדם וועלויות נוספות נוספות.
- במסגרת בירורים שנערכו עם מנהלי קבוצת בתי אבות, בוצע תחסיב מפורט של העליות הנוספות, על מנת לאמוד את ההפרש בין המצב בשגרה, למצב בעת משבר הקורונה.
- .72. הרכיבים העיקריים של העליות הנוספות הינם כדלקמן:
- 72.1** מעבר לעובדה של שתי משמרות ביום, כל משמרות 12 שעות. מעבר זה, גם אם לא מגדיל את סך השעות הכלול במחלקה, משנה את Tamhiah השעות של העובדים, כך שמדובר בו אין שעות נוספות בשגרה (למעט משמרות לילה), נמצא כי הוצאות הסיעודי בכל מחלקה מבצע 17 שעות נוספות ביום (מתוך 68 שעות) בתעריפים של 125%-200% וההוצאות מבצעות 8 שעות נוספות ביום.
- 72.2** העסקת עובד נוספת שיעסוק בחיטוי כל הבית, למשך 6 שעות.
- 72.3** עלויות נוספות בגין השעות עובדים, עקב חוסר בתחרורה ציבורית ו עקב מגבלות של כמות נוסעים ברכבת השעות אחד.
- 72.4** רכישות משקף מגן וمسיכות לכל עובדי המחלקה, תוך הנחה מחמירה מחד שככל הוצאות יזדקק לבוש את הציוד בכל יום והנחה מוקלה מאידך שהצoid יחולף פעמי שלושה ימים ולא פעמי ביום (לאור העובדה שכיוום אין אפשרות לבתיה אבות לחטא את הציוד).
- 72.5** עלויות לינה וכבללה לעובדים.
- 72.6** עלויות אופציונאליות
- .72.6.1. במקורה וצווות מושבת - העסקת צוות בכוונות (5 מטפלים, אחות אחת ו- 2.5 שעות רופא, לכל בית).
- .72.6.2. במקורה של התפרצות קורונה במחלקה – סרביל מיגון לכל עובד – תחת ההנחהות לעיל.
- .73. העליות שהוצעו בתחסיב נבחנו אל מול עלויות המכרז (שעת עבודה של מטפל ועת עבודה של אחות), ואל מול הוצאות מחיר שהתקבלו לרכישת ציוד מיגון.
- .74. תוצאות התחסיב היא שתוספת הוצאות היומיות בגין משבר הקורונה, למחלקה אחת של 36 מיטות, הינה 2,321 ש"ח ליום (לא כולל הווצאות אופציונאליות), דהיינו 70,558 ש"ח למחלקה לחודש ו- 211,675 ש"ח לבתיה אבות ממוצע בן שלוש מחלקות.
- .75. ההנחה היא כי מצב החירות בגין הקורונה יימשך לכל הפחות חודשיים.

להלן פירוט התחסיב:

פרטים	מקור הוצאות	הוצאות בש"ח למחלקה ליום	סעיף
שינוי בתמיהיל, כך שהוצאות הסיעודי מבצע 17 שין ביום ואחיוות – 8 שעות ביום	מכרז 2018	685	שעות נוספות של אחיוות וכח עזר
לפי עלות שענית של כח עזר, 6 שעות ליום לבית אבות של 6 מחלקות	מכרז 2018	48	תוספת איש חיטוי
כללה – 25 ש"ח ליום, לינה – לפי מחיר בפועל שימושם היום	הערכתה	388	לינה וככללה צוות
1,000 ש"ח לטאבלט, נפרש על פני חודשיים לפי 10,000 ש"ח למחלקה לחודש, לבית אבות	הערכתה	66	4 TABELLIM למחלקה
של 6 מחלקות לשלא ימים	הערכתה	54	תוספת הוצאות ומוניות
לפי 26 אנשי צוות למחלקה, ציוד מוחלף פעמיים בשלשה ימים	הצעת מחיר	919	משכפּ מגן וMSCICOOT
הכמות למחלקה על פי הערכת חומרិ חיטוי והגינה	הצעת מחיר	161	סה"כ עלות בש"ח למחלקה ליום
למחלקה בת 36 מיטות		2,321	
הוצאות אופציונאלית			
כולל 2.5 שעות רופא לפי 160 ש"ח לשעה עור ואחות	מכרז 2018-כח	1,343	תשלום לצוות כוננות
לפי 26 אנשי צוות למחלקה, ציוד מוחלף פעמיים בשלשה ימים	הצעת מחיר	771	סרבָל מגוֹן
למחלקה בת 36 מיטות		4,435	סה"כ כולל אופציונאלי

רווית אבישי מהלא ציין כי הוצאות המדויקות עדין אין ידועות, "מכיוון שאנו עדין בעיצומו של המשבר ואולם עיקר הרכיבים לעיל התבוססו על נתונים מאומתים – הוצאות מחריר והוצאות המכרכז (אשר גם הן, כאמור, מתומחרות בחסר)".

ובכל הנוגע לבתי דירות מוגן, הובחר כי בבתי דירות מוגן ישנו תמהיל כח אדם אחר והוצאות השעות יקרות יותר ואולם עיקר מרכיבי תוספת הוצאות הינם דומים. הוכן תחישיב בנוגע לבתי דירות מוגן של 100 דירות:

פרטים	מקור הוצאות	הוצאות בש"ח לבית ליום	סעיף
שינוי בתמיהיל, כך שהמשמרות הינו של 12 שעות במקום 8 שעות	הערכתה	312	שעות נוספות של אחיוות
6 שעות ליום לבית	הערכתה	48	תוספת איש חיטוי
1,000 ש"ח לטאבלט, נפרש על פני חודשיים לפי 10,000 ש"ח לחודש לבית של 100 דירות	הערכתה	66	4 TABELLIM
לפי 13 אנשי צוות לבית, ציוד מוחלף פעמיים בשלשה ימים	הצעת מחיר	460	תוספת הוצאות ומוניות
הכמות לבית על פי הערכת חומרិ חיטוי והגינה	הצעת מחיר	161	סה"כ עלות בש"ח לቤת של 100 דירות
למחלקה ליום		1,376	
הוצאות אופציונאלית			
לפי 13 אנשי צוות לבית, ציוד מוחלף פעמיים בשלשה ימים	הצעת מחיר	385	סרבָל מגוֹן
לቤת של 100 דירות		1,761	סה"כ כולל אופציונאלי

תחשב ליאון, אורליצקי ושות', רוייח, מיום 20.7.4.2020, מצ"ב כנספה א' לעתירה זו

סוף דבר

- .76. על יסוד כל האמור בעתירה זו, מתבקש בית המשפט הנכבד לקבל את העתירה ולהוראות כאמור ברישא לעתירה.
- .77. העובדות המפורטות בעתירה נתמכות בתצהירו של יי"ר העותר 1, מר רוני עוזרי.
- .78. בשל הדחיפות היתריה שמלואה את הגשת העתירה דען, שומרים העותרים על זכותם להוסיף טיעונים ואסמכתאות במהלך בירור העתירה.
- .79. כן מתבקש בית המשפט הנכבד, לחייב את המשיבים בהוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בצירוף מעיים בחוק.

עו"ד יריב רונן
עו"ד אילן בומבר
ב"כ העותרים

היום, 7.4.2020

תצהיר

אני החר"מ, רון עוזרי, ת"ז 54719570, לאחר שהזהרתי כי עלי לומר את האמת כולה ואת האמת בלבד, וכי אם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזה בכתב, כדלקמן:

1. הני משמש **ביו"ר איגוד בתי אבות ודיור מוגן בישראל** (ע"ר 15/580063915), שהינו העותר בעתירה המוגשת לבית המשפט העליון בירושלים שבתו כבית משפט גבוה לצדך. הני מוסמך ליתן תצהيري זה מטעם העותר.
2. תצהيري זה ניתן לתמיכת בעתירה ולאימות האמור בה. כל העובדות המפורטות בעתירה חן נכונות, אלא אם כן נאמר בצד הדברים שהם למייטב הידיעה או ההבנה או מקור ההסתמכות, שאז זהו המצב לגבי.
3. האמור בסעיפים 38-8 שבעתירה הוא במידיעתי האישית.
4. האמור בסעיפים 1-7, 39-70 שבעתירה הוא נכון לפי מייטב ידיעתי ואמונהתי. המקור לידעתי ולאמונתי הוא ייעוץ משפטי שקיבلت, דיוונים בהם השתתפתי ועיוון באסמכתאות.
5. אני מצהיר כי השם דלעיל הואשמי, החתימה דלמטה היא חתימתי, וכי תוכן תצהيري זה אמת.

אגוד בתי אבות בישראל

רון עוזרי

אישור

הני מאשר כי ביום 7.4.2020, הופיע בפני, עו"ד יריב רונן, מר רון עוזרי, נושא ת"ז מס' 54719570, ואחרי שהזהרתי כי עלי לומר את האמת, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות הצהרתנו הנ"ל וחתם עליה בפני.

יריב רונן, עו"ד
YARIV RONEN, Adv.

28137-20

07/04/2020

בס"ד

לכבוד

רון רוני עוזרי, יו"ר א.ב.א.

חברי ועדת הסיעוד

איגוד בתים אבות

א.ג.ג.,

הندון: עלויות חריגות בבתי אבות ובבתי דירות מוגן עקב משבר הקורונה

שלום רב,

1. בעקבות משבר הקורונה, נושאים בתים אבות ובתי דירות המוגן בימים אלו בעלות כבדות שלא נשאו בהן קודם, הן עקב הנסיבות במצב מגון וחיטוי והן עקב שינויים בתמehיל העסקת כח אדם ועלויות נוספות נוספות.

2. במסגרת בירורים שערכנו עם מנהלי קבוצת בתים אבות, בוצע תחשיב מפורט של העלות הנוספות, על מנת לאמוד את ההפרש בין המצב בשגרה, למצב בעת משבר הקורונה.

3. הרכיבים העיקריים של העלות הנוספות בבתים סיעודיים הינם כדלקמן :

- מעבר לעובדה של שתי משמרות ביום, כל משמרת 12 שעות. מעבר זה, גם אם לא מגדיל את סך השעות הכלול במחלקה, משנה את תמהיל השעות של העובדים, כך שמדובר בו אין שעות נוספות בשגרה (למעט משמרותليل), נמצאו כי הוצאות הסיעודי בכל מחלקה מבצע 17 שעות נוספות ביום (מtook 68 שעות) בתעריפים של 125%-200% וההוצאות מבצעות 8 שעות נוספות ביום.
- העסקת עובד נוסף שיעסוק בחיטוי כל הבית, למשמרת של 6 שעות.
- עלויות נוספות בגין השעות העובדים, עקב חוסר בתחרובה ציבורית ו עקב מגבלות של כמה נסעים ברכב הסעות אחד.
- רכישות משקף מגן ומסיכות לכל עובדי המחלקה, תוך הנחה מחמירה מחד שככל הוצאות יזדקק לבוש את הציוד בכל יום והנחה מקלה מאידך שהzieod יוחלף פעמי שלושה ימים ולא פעמי ביום (לאור העובדה שכיסוי אין אפשרות לבתי אבות לחטיא את הציוד).
- עלויות לינה וככלה לעובדים.

4. בתים דירות מוגן ישנו תמהיל כח אדם אחר ועלויות הסעות יקרות יותר ואולם עיקר מרכיבי תוספת העלות הינם דומים – ראה פרטים בסעיף 11 להלן.

5. עלויות אופציונאליות

- בנסיבות וצורות מסוימות - העסקת צוות בכוננות (5 מטפלים, אחות אחת ו- 2.5 שעות רופא, לכל בית).

- במקרה של התפרצות קורונה במחלקה – סרבול מיגון לכל עובד – תחת הנחות לעיל.

6. העליות שהוצגו בתחרيب נבחנו אל מול עלויות המכרו בהתים סיודיים (שעת עבודה של מטפל ושעת עבודה של אחות), ואל מול הוצאות מחיר שהתקבלו לרכישת ציוד מיגון.

7. תוכאות התחריב היא שתווסף הוצאות היומיות בגין משבר הקורונה, **למחלקה אחת בבית סיודי של 36 מילוט, הינה 2,321 ש"ח ליום** (לא כולל הווצאות אופציונאליות), דהיינו 70,558 ש"ח **למחלקה לחודש ו- 211,675 ש"ח לבית אבות סיודי ממוצע בן שלוש מחלקות.**

8. ההנחה היא כי מצב החירות בגין הקורונה יימשך לכל הפחות חודשיים.

9. להלן פירוט התחריב למחלקה סיודית:

פרטים	מקור הוצאות	הוצאות בש"ח למחלקה ביום	סעיף
שינוי בתמיהיל, כך שהוצאות הסיודי מבצע 17 ש"ג ביום ואחوت – 8 שעות ביום	מכרז 2018	685	הוצאות נוספת של עוזר אחות
לפי עלות שעשית של כח עוזר, 6 שעות ביום לבית אבות של 6 מחלקות	מכרז 2018	48	תוספת איש חיטוי
ככליה – 25 ש"ח ליום, לינה – לפי מהיר בעועל שימושם היום	הערכתה	388	לינה וככללה צוות
1,000 ש"ח לטאבלט, נפרש על פני חדשניים	הערכתה	66	4 טאבלטים למחלקה
לפי 10,000 ש"ח למחלקה לחודש, לבית אבות של 6 מחלקות	הערכתה	54	תוספת הסעות ומוניות
לפי 26 אנשי צוות למחלקה, ציוד מוחלף פעמי שלושה ימים	הצעת מחיר	919	משכפ מגן ומסיכות
הכמות למחלקה על פי הערכת חומרី חיטוי והגinya	הצעת מחיר	161	חומרី חיטוי והגinya
סה"כ עלות בש"ח למחלקה ביום בת 36 מילוט		2,321	סה"כ עלות בש"ח למחלקה ביום
הוצאות אופציונאלית			
תשלום לצוות כוננות כולל 2.5 שעות רופא לפי 160 ש"ח לשעה	מכרז 2018- כח עוזר ואחות	1,343	תשלום לצוות כוננות
לפי 26 אנשי צוות למחלקה, ציוד מוחלף פעמי שלושה ימים	הצעת מחיר	771	סרבל מיגון
סה"כ כולל אופציונאלי בת 36 מילוט		4,435	סה"כ כולל אופציונאלי

10. אזכיר כי העלות המדויקות עדין אין ידועות, מכיוון שאנו עדין בעיצומו של המשבר ואולם עיקר הרכיבים לעיל התבססו על נתונים מאומתים – הוצאות מחיר ועלות מכרז הסיעוד (אשר גם הן, כאמור, מתומחרות בחסר).

11. להלן פירוט התחשב לבית דירות מוגן של 100 דירות:

סעיף	עלות בש"ח לבית ליום	מקור העלות	פרטים
שיעורת נספות של அகித	312	הערכתה	שינויי בתמהיל, כך שהמשמרות הינו של 12 שעות במקום 8 שעות
תוספת איש חיטוי	48	הערכתה	6 שעות ליום לבית
טאבלטים	66	הערכתה	1,000 ש"ח לטאבלט, נפרש על פני חודשיים
תוספת השעות ומוניות	329	הערכתה	לפי 10,000 ש"ח לחודש לבית של 100 דירות
משכפ' מגן ומסיקות	460	הצעת מחיר	לפי 13 אנשי צוות לבית, ציוד מוחלף פעם בשלושה ימים
חומרី חיטוי והגינה	161	הצעת מחיר	הכמות לבית על פי הערכתה
סה"כ עלות בש"ח למחלקת ליום	1,376		לבית של 100 דירות
עלות אופציונאלית			
סרבלי מגנו	385	הצעת מחיר	לפי 13 אנשי צוות לבית, ציוד מוחלף פעם בשלושה ימים
סה"כ כולל אופציונאלי	1,761		לבית של 100 דירות

12. בברכת חג פסח כשר, שמח ובריאות לכלום.

בכבוד רב,

אבי שאי מהלא, ר.o.a.c

לייאון אורליצקי ושות'
רואי חשבון